

DZIENNIK DLA WSZYSTKICH

I ANONSOWY.

PRZEDPŁATA:

W Warszawie: Na prowincyi
Miesięcz. kop. 35 I w Cesarstwie:
Kwartal. rs. 1.05 Kwartal. rs. 1.80
Półrocz. „ 2.10 Półrocz. „ 3.60
Rocznie „ 4.20 Rocznie „ 7.20
Za odosłanie do domu dopłaca się
kop. 5 miesięcznie.

Numer pojedynczy kop. 3.

Wschód słońca o g. 6 m. 8.
Zachód słońca o g. 5 m. 28.

Długość dnia g. 11 m. 20.
Ubyło dnia g. 5 m. 32.

Poniedziałek 7 Października.

Adres Redakcyi: **Mazowiecka 11.**
Telefonu Redakcyi Nr. 122.

Rękopismów nadesłanych do Redakcyi nie zwraca się.
Ogłoszenia i prenumerata przyjmuje się w kantorze
Dziennika Dla Wszystkich od 9-ej rano do 7-ej wiecz.,
w Niedziele i Święta od 10-ej r. do 1-ej po południu.

KALENDARZ.

św.
Poniedz. Marka P. M.
Wtorek Brygitty Wd.
Środa Dyonizego B. M.
Czwart. Franciszka Borg.
Piątek Andronika M.
Sobota Maksymiliana
Niedziel. Wincentego Kad.

Ogłoszenia przyjmują się w Kan-
torze Administracji Dziennika Dla
Wszystkich i w Agencji Ogłoszeń
Rajchman i Frencler ulica Senatorska
Nr. 26.

Za wiersz jeden drobnego pisma
lub jego miejsce, pierwszy raz kop. 8,
a następne razy kop. 6. Małe ogłosze-
nia za jeden wyraz po kop. 1 i pół.
Reklamy po 12 kop. za wiersz. Na-
krologia po 10 kop. za wiersz.

„KALENDARZ DLA WSZYSTKICH” NA ROK 1890

nabywać można od przyszłej środy czyli
od 9 b. m.

Wiadomości Kościelne.

Jutro w kościele Pokarmeliickim na Kra-
kowskiem Przedmieściu, przed ołtarzem
św. Teresy panny, odbędzie się solenna
na Jej cześć nowenna.

Jutro w tymże kościele, jakoteż i w ko-
ściele Podominikańskim przy ulicy Freta,
odprawi się o 9 ej rano uroczysta wotywa,
a o 11-ej rano suma, z powodu tygodnio-
wego odpustu Najśw. Maryi Panny Różań-
cowej.

Jutro o 10-ej rano, przed ołtarzem św.
Antoniego w kościele Pofranciszkańskim
przy ulicy Zakroczymskiej, odbędzie się
uroczysta ku czci tego świętego wotywa, z
wystawieniem Najświętszego Sakramentu i
procesją.

Olbrzymie szaleństwo.

„Contemporary Review”, czasopismo
londyńskie, ogłosiło p. t. „Trójpzymie-
rze i udział Włoch”, artykuł, który wy-

wołał żywe rozprawy w całej prasie an-
gielskiej. Artykuł ten podpisany został
pseudonimem greckim *Ontidanos*.

Autorstwo, na podstawie stylu i ro-
zumowań—przypisują Gladstonowi, lecz
to dopiero domysły.

Bądź co bądź, kwestya w artykule
poruszona, należy do tych, jakie na po-
rządku dziennym uwagi europejskiej,
zajmują pierwszorzędne miejsce.

Wszyscy się przecie interesują, kogo
bliżej obchodzi polityka, czy trójpzymie-
rze ma rzeczywiście charakter po-
kojowy, który rozgłasza tak szumnie i
czy zamiary jego są tak czyste, jak o-
świadcza?.. Czy wreszcie jest, jak są-
dzi, tyle silne, iż podołać może rozwią-
zaniu wszelkich zakłóceń i stawić czoło
wszelkim możliwym kombinacjom?..

„Contemporary Review” skłonny jest
bardzo do odpowiedzenia przecząco na
te pytania — a przynajmniej skłonny
jest tę odpowiedź utrzymać w niejkiej
niepewności.

Nadto podnosi fakt, że Rosya i Fran-
cja, poniekąd zniewolone przez trój-
przymierze do zbliżenia się ściślejszego,
mogą na szali zwycięstw postawić rów-
ny ciężar, jak i liga pokojowa, ciężar
z siły zbrojnej, ludu i dochodów.

Tu właśnie nasuwa się zagadka, ja-
ką rolę weźmie na siebie Anglia.

Autor artykułu przypomina dwu-

znacznie odpowiedź podsekretarza sta-
nu w ministeryum spraw zagranicznych,
sir Johna Fergussona, na pytania natar-
czywe p. Labouchèra.

Na podstawie powyższej zadaje sobie
pytanie—czy lord Salisbury nie dał Ber-
linowi stanowczego zapewnienia, że An-
glia wojnę, w której losy Alzacyi i Lot-
aryngii weszłyby w grę, uważałaby za
niebezpieczny zatarg dla swych intere-
sów i że w każdym stanie sprawy An-
glia, przez użycie sił morskich na morzu
Śródziemnem zabezpieczyłaby całość
Włoch. Dalej twierdzi on, że w razie
wojny, Anglia miałaby u swych bram
przynajmniej dwa mocarstwa z trój-
przymierza, żebrzące pomocy pieniężnej
i obciążające ją wciągnąć na drogę potajem-
nych sojuszków.

Naszkicowawszy położenie uczestni-
ków trójpzymierza, wykazawszy, że
Niemcy skazane są na rujnujące wysiłki,
dla zachowania przy sobie Alzacyi i
Lotaryngii, których lud wyciąga ręce
błagalne ku Francyi, pokonawszy Au-
stryę, upadającą pod ciężarami, zwraca
się do Włoch i rzuca im znaczące słowa:
„Po cóż u diabła wpakowaliście się w
to towarzystwo.”

Udział Włoch w trójpzymierzu na-
zywa on „olbrzymiem szaleństwem”
(*tompoolery*), wskazuje na potrojone po-
datki i skarb na krawędzi bankructwa.

W zapale krasomówczym wzywa ten
kraj, ażeby nie tracił z oczu tego, co
ma nakazywać wdzięczność i przezorność,
względem Francyi.

„Jeżeli kiedykolwiek—powiada—Wło-
chy wezmą się do broni, ażeby wcią-
gnąć Francję do wojny, będzie to jeden
z najdonioślejszych i najohydniejszych
skandali w historii” i błaga naród, aże-
by sam wyprostował kierunek swej po-
lityki zagranicznej.

Artykuł ten, jeżeli wyszedł z pod pió-
ra p. Gladstona, jest poważnem votum
niefnności dla trójpzymierza i w każ-
dym razie zapowiada nową zupełnie po-
litykę angielską.

Kronika polityczna.

Węgry. Tisza przed kilku dnia-
mi w Groswarden, wyjaśniał ważniej-
sze kierunki polityki austriackiej, przy-
czem protestował żywo przeciw twier-
dzeniu dzienników opozycyjnych, jako-
by państwo od r. 1867 zamiast postępo-
wać cofało się pod względem ekono-
micznym i administracyjnym.

Zarzucana przez opozycję korupcyja
urzędników państwowych jest widmem,
które opozycjonistom spać nie daje bez
żadnego większego powodu, zepsucie
bowiem warstw urzędniczych nie szerzy

Czerwony Testament.

POWIEŚĆ

Ksawerego de Montepin.

CZĘŚĆ TRZECIA.

TOM II.

POSCIG ZA MEDALAMI.

(Ciąg dalszy.)

— Gdziekolwiek Paweł wyjdzie, idź-
cie zaraz za nim—gdyby ktokolwiek ob-
cy przyszedł do niego, postarajcie dowie-
dzić się zaraz, kto to taki i czego chce.
A co najważniejsze—pamiętajcie, abyście
zawsze byli dosyć blisko, aby w razie
jakiego niespodzianego napadu, przyjść
napadniętemu z pomocą...

— Rozumiemy panie Fromental, niech
pan i pi spokojnie, odpowiadamy za pa-
na Pawła.

— Nadajcie sobie pozór mieszczu-
chów, przemysłowców drobnych, przy-
byłych przedziś kilka dni na wsi dla

wypoczynku i odetchnięcia świeżem po-
wietrzem... — Naturalnie będziecie się
spotykać i udawać dobrych znajomych.
Nikt z pewnością wobec tego nie będzie
się dziwił, że ze sobą rozmawiacie...

— Ułożymy wszystko w sposób naj-
lepszy... — Odegramy komedijkę naszą
artystycznie...

— Paweł lubi rybołówstwo... w Crétail,
to jego główne, albo raczej jedyne za-
jęcie. — Zrobicie się i wy rybakami, że
by się zbliżyć do niego.

— Posprzeciwiać się trochę rybkom,
to wcale przyjemne zajęcie! — rzekł,
śmiejąc się Vernier.

— Tembardziej, że smażone smakują
wybornie—dorzucił drugi agent.

— Czy mamy czuwać nad synem pań-
skim i w nocy także?...

— Do dziesiątej... — O tej godzinie
wszyscy tam już zasypiają... — Sposób,
w jaki mordują, pozwala przypuszczać,
że w domu nie ma obawy — trzeba się
strzedz tylko na dworze, przy jakimś
spotkaniu, a szczególnie, zanotujcie to
sobie, — przy jakim rendez-vous nazna-
czonem... w jakiej zasadzie zrzeczenie za-
stawionej. — Po dziesiątej możecie za-
prześcić czuwania, a nazajutrz rozpo-
czynać je od samego rana.

— O świcie będziemy zawsze na no-
gach, panie Rajmundzie...

— Powiecie nadto, o co chodzi, Ma-
gdalenie, starej mojej zaufanej służ-
cej... — Możecie się z nią znośić, ale bar-
dzo ostrożnie. — Ciągłego kręcenia się
około domku, trzeba unikać, aby nie
zwrócić na siebie uwagi.

— Z pewnością, że nam się będą tam
przypatrywać...

— Jesteście dość zrzędni na to, aby
się urządzać tak, iżby nie wzbudzić po-
dejrzania...

— Będziemy się oto starali i da Pan
Bóg, że nam się uda...

— Jeszcze słówko: — Oczko obok me-
go sypa, będziecie widywać zapewne,
wysokiego dziesiętnastoletniego wy-
rostka, ubranego dziwnie. Nazywa
się on Juliusz Boulenois, a w okolicy
przezywają go la Fouine. Tym wcale
się nie zajmujcie. — To przyjaciel, tak
samo jak wy czuwający...

Vernier wyjął z kieszeni książeczkę
i ołówkę.

— Juliusz Boulenois, przezwany la
Fouine... czy tak?... — zapytał.

— Tak.

— Zapisz sobie.

— To paryżanin... oryginał, ale niez-
ciwy chłopak... nie od nikogo nie żąda,
nikomu krzywdy nie wyrządza i żyje z
połowu ryb...

— Zapisalem. — Kiedy mamy wyje-
chać?...

— Zaraz dziś wieczór.

— Doskonale... Tylko...

Vernier nie dokończył i podrapał się
po uchu.

— Tylko? — powtórzył Fromental.

— Zapewne potrzebne będą jakie
małe wydatki... — mruknął zaambarasowa-
wany Vernier.

— Rozumiem! — rzekł, śmiejąc się
Fromental. — Miałem właśnie mówić o
tem.

Otworzył szufladkę biurka, wyjął ru-
lon złota i rozdzielił go na dwie równe
połowy.

— Proszę, dla każdego po pięćset
franków... Wystarczy przecie na pierw-
sze potrzeby... — Jeżeli służba się prze-
ciągnie, poradzimy i temu... Macie...

Agenci nie dali się prosić dwa razy,
schowali pieniądze z widocznym zado-
woleniem.

Rajmund mówił dalej:

— Jeszcze jedna ostatnia uwaga... —
Trzeba, ażebyście byli dobrze zawsze
uzbrojeni...

— Prosta rzecz! — odrzekł Vernier. —
Bez rewolwera buldoga, moznego noża
i laski okutej ołowiem, nigdy się nie ru-
szamy!...

się wcale w Austrii w rozmiarach za-trważających, przeciwnie—rząd coraz więcej na posady wyznacza ludzi pew-nych i dających rękojemnie moralne.

Wreszcie Tisza zapowiedział, iż w cza-sie nadchodzącej sesji parlamentu rząd zamierza podać pod obrady ważne pro-jekty do praw o zarządach i sądach gminnych.

Włochy. P. Crispi rozpoczyna szereg podróży po kraju, aby osobiście zapewnić mieszkańców Włoch, iż wszyst-ko dzieje się jaknajlepiej na tym naj-lepszym ze światów.

Celem pierwszej wycieczki będzie Pa-lermo, gdzie prezes ministrów wypowie pierwszą swoją wielką mowę programo-wą, która budzi w kołach politycznych wielkie zaciekawienie.

P. Crispi w Sycylii jest, jak u siebie, ostatni zaś wypadek z Caporali'm spra-wił, iż w Palermo premier włoski może się spodziewać lepszego, niż zwykle, przyjęcia.

Prawdopodobnie p. Crispi da tu wy-jasnienie o stanie ekonomicznym Włoch, gdyż prasa francuska i opozycyjna wło-ska—finanse włoskie wcale nie w różo-wem przedstawiały dotychczas świetle.

Serbia. Świeżo założona „Agen-cya Belgradzka” powiada: W kołach rządowych tutejszych nie przypisuje się zgola obecności królowej Natalii takie-go znaczenia, jak wystawiają niektórzy korespondenci do piśm zagranicznych. Rząd uważa tę sprawę jako prywatną między rodzicami króla Aleksandra, i zachowuje się, dziś zwiaszcza, gdy kom-promisu w interesie godności domu kró-lewskiego zaprojektowanego, królowa nie przyjęła, najzupełniej biernie. W o-gólności wszystkie relacje w piśmach zagranicznych w tej materji są przesad-zone, po większej części błędne i z chęci wywołania nadmiernych wrażeń pochodzące. W brew tego rodzaju do-niesieniom upewniamy, że żaden z re-gentów królowej nie odwiedzał. Zre-sztą położenie w niczem się nie zmie-niło.

Niemcy. Berlińska „Kreuz Zei-tung”, organ szlachty pruskiej, wysta-piła z następującej okazji przeciw ży-dom.

W uniwersytetach niemieckich istnie-ją stowarzyszenia studenckie, które u-prawiają między innymi sportami wy-pijanie piwa beczkami i pojedynki na rapiery. Praktyczny i ościętały w wieku

dojrzałym syn Germanii, jest pobłażli-wym dla wybryków młodości, wiedząc, że tyle jego szczęścia, ile wesela i nieo-patrności w uniwersytecie. Z chwilą ukończenia studyów, staje się najbu-rzliwszy „bursz” najlojalniejszym oby-watelem i najsumienniejszym urzędni-kiem. Jeżeli nie używał w czasach stu-denckich, nie bawił się nigdy.

Jest między stowarzyszeniami studen-ckimi jedno, do którego nie każdy ma przystęp. Tak zwane „Corpsstudenten” rekrutują się tylko z warst lepszych, ze szlachty, albo z synów wyższych urzę-dników. Chociaż statuta nie określają kwalifikacyi kandydatów, zgłaszających się do tego związku, pilnuje komitet, aby się do arystokracji studenckiej nie wciśnął nikt niepożądany. Mimo li-cznych wysiłków, nie udało się dotąd ani jednemu żydowi dostać do „Corp-su”. „Corpsstudenten” bowiem przyznają się do starych tradycyji rycerskich i nie-nawidzą plemienia „filistrów”, potom-ków kupców i szachrajów.

Żydom, którzy lubią wtrącać się do wszystkiego, nie podoba się ta wyłącz-ność, nie omijają przeto żadnej sposo-bności, aby zohydzić „pijaków” i „awan-turników” studenckich.

Obecnie, podniosła się w piśmach ży-dowskich wrzawa przeciw arystokracji studenckiej, która „przypomina oby-czajami obydne tradycje rozbojników średniowiecznych.”

Na to odpowiada „Kreuz Zeitung” następująco:

— Gdy się naród niemiecki oburza przeciw wyyskowi i szachrajstwu plutokracji żydowskiej, wtedy wrzeszczy piszący Izrael na cały głos: zaco-fańcy, barbarzyńcy, podbudzają namięt-ności kastowe! Gdyby prawdą było, jak żydzi chcą wmówić w nieświadome masy, że w kraju rządzi kasta uprzy-wilejowana, to panowanie to byłoby jes-szeże stokroć znośniejszem od rządów małej garstki potomków oszustów i kry-minalistów. Ożyż owe owce liberalne, które mając ciągle o „raubritter’ach”, nie pomyślały nigdy, że przeciw ryce-rskim rozbojnikom dawnych wieków, pi-szą w świątkach żydowskich—synowie, wnukowie najdalej oprysków, wyyski-waczów i złodziejów! Nawet ojcowie i bracia tych krzykaczów bawią się jesz-cze dość często w lichewkę, aby synal-kowi starczyło na udawanie człowieka przyzwolitego!..

— Długoż to jeszcze pozwo-li się na-ród niemiecki wodzić za nos kłamliwej i samolubnej frazeologii żydowskiej, dłu-goż zniesie wścibstwo hałastu przyby-szów bez czci i wiary? Wstyd i hańba, że wolno dotąd żydom podburzać niem-ców na Niemców. Nauczmy się prze-cież raz solidarności plemiennej, w któ-rej żydzi, wołający przeciw nienawi-ściom rasowym, są mistrzami. Milioner staje po stronie odrapanego łapserdaka, gdy potrzeba zastawić żyda. A my po-zwalamy wtrącać się wszelakiej hołocie do spraw naszych.”

* Towarzystwo kolonizacyi niemie-ckiej w Afryce wznawia usiłowania i po-mieszcza w dziennikach komunikat, przedstawiony księciu Bismarckowi. Idzie tu mianowicie o jaknajrychlejsze i jaknajobfitsze zbudowanie faktoryj na wybrzeżach afrykańskich. Jedyną zmia-ną w projektach towarzystwa jest, iż teraz pragnie ono poświęcać się wyłą-cznie handlowi, podczas gdy poprze-dnio zamierzało wytwarzać plantacje, co pociągało za sobą konieczność spro-wadzania z Niemiec kolonistów i wy-magało prawnej nad nimi opieki. Oczy-wiście, podając petycję do ks. Bismar-cka, towarzystwo ma nadzieję, iż w czasie bytności poselstwa zanzybarskie-go w Berlinie omówiona zostaną wa-runki, na których sułtan pozwoli pro-wadzić obroty handlowe na wybrzeżach afrykańskich, gdyż opłata, na jaką do-tychczas zgadzał się władca Zanzybaru, jest zbyt wysoką w stosunku do otrzy-manych korzyści. Prócz tego towarzy-stwo żąda, aby sułtan zwrócił mu stra-ty, poniesione w czasie rozruchów wśród miejscowej ludności.

Wskazówki tymczasowe

w przedmiocie sprawdzania klęsk, wydane przez Dyrekcyę Główną Towarzy-stwa Kredytowego Ziemskiego, na zasadzie uchwały Ogólnego Zebrania Komitetu Towarzystwa z dnia 11 (23) sierpnia 1889 r. nr. 1,216.

1. Stowarzyszony, pragnący pozy-skać ulgę w opłacie rat Towarzystwu należnych, wnieść powinien do Dyrek-cyi Szczegółowej, w terminie właści-wym, w art. 194 Ustawy z roku 1888 wskazanym, podanie, zawierające wy-

mienienie rodzaju doznanej klęski, do-kładne i szczegółowe wyliczenia ponie-sionych z powodu tejże strat, oraz ob-jaśnienie, jakiego rodzaju ulgi żąda.

Podania ogólnikowo redagowane przyjmowane nie będą.

2. Dyrekcyja Szczegółowa, po rozpo-znaniu wniesionego podania, zarządzi sprawdzenie klęski, wyznaczając do tej czynności jednego z delegatów taksow-ych, według swego uznania, bez wpły-wu na wybór ten stowarzyszonego żą-dającego ulgi. W wyjątkowych razach, gdyby z jakiegobądź powodu niemożna było dopełnić wszystkich sprawdzeń przez delegatów taksowych, Dyrekcyja Szczegółowa mocną będzie wyznaczać do tego członków swoich, lub nawet i stowarzyszonych; powody jednak takie-go postąpienia za każdym razem uspra-wiedliwić powinna. Jeżeliby z podane-go przez właściciela obliczenia było wi-docznem, że poniesiona strata w po-równaniu z opisem dóbr nie dochodzi do połowy wykazanej tamże czystej in-traty, albo gdyby z każdą była wiadomo, że dobra niezależnie od doznanej klęski, znajdują się w upadku, Dyrek-cya Szczegółowa w jednym i w drugim razie może sprawdzenia odmówić.

3. Wyznaczonemu przez siebie dele-gowanemu przysię Dyrekcyja Szczegółowa przy odezwie: a) podanie właści-ciela dóbr klęską dotkniętych; b) do-kładny wyciąg z posiadanego w aktach opisu dóbr; c) szemat do mającego się sporządzić protokołu sprawdzenia. W razie następującej się jakiegokolwiek wątpliwości — należy delegowanemu wskazać punkta bliższego wyjaśnienia wymagające.

4. Delegowany, po porozumieniu się z właścicielem dóbr klęską nawiedzo-nych, wyznaczy termin zjazdu na grant. Do współudziału w czynności swej za-prosić winien nieodzownie jednego sto-warzyszonego, w sąsiedztwie zamieszkałego. Dozwala się jednak delegowa-nemu, jeżeli to za potrzebne uzna, za-prosić do udziału i drugiego sąsiada stowarzyszonego. Stowarzyszeni ci bę-dą mieli w czynności udział głównie in-formacyjny; opinie ich co do ocenienia dochodu z dóbr, lub strat przez klęską spowodowanych, mogą być w protoku-le zamieszczone, jeżeliby tego żądali, lecz do stawiania konkluzji pod tym wzglę-dem obowiązany będzie jedynie dele-gowany sam, bądź w protokule, bądź

W tej chwili posłyszano otwierające się drzwi.

— Oto i syn mój powraca...—zawołał Fromental, powstając.—Nie trzeba, że-by was tu widział.—Przejdźcie tedy...

Wypuścił ich drzwiami wychodzące-mi na schody i powrócił do Pawła.

— Ojciec!—wykrzyknął ten ostatni—pozволь się uścisnąć! — Jesteś więc wol-nym nareszcie!.. zupełnie wolnym!..

Ojciec i syn uścisnęli się serdecznie, następnie Rajmund się odezwał:

— Wolny jestem kochane dziecko, ale obarczony ciężkiem bardzo zadani-em!..

— W którym ja biorę stanowczo udział! — odrzekł Paweł. — Przysięgłem pani de Chatelux i dotrzymam przysię-gi!—Coby to za szczęście było, gdybym się mógł przyczynić do zwrócenia jej żywego Fabiana... W każdym razie, choć należeć do wykrycia i ujęcia tych zbrodniarzy...

— Rozumiem twoje chęci, kochany Pawle, ale nie mogę ich pochwalać...—Pozwól mi działać samemu...

— Dla czego?..

— Bo ty nie jesteś zupełnie przydat-ny do tego rzemiosła, nie znasz się na rozmaitych podstępach, kombinacyach, przebieraniach się...—Wiessz zresztą, że sam jesteś w niebezpieczeństwie!..

— Wiem o tem, mój ojciec, ale co to znaczy!.. Osobiste niebezpieczeństwo zwalczę sam z ochotą, ażeby ci doko-módz w takim szlachetnym celu.

— Nie nie poradzisz, moję dziecię!.. Proszę cię, błagam, nie paraliżuj moich usiłowań. Jeżeli bezustannie musiałbym zajmować się tobą, jeżelibym ciągle drżał o ciebie, straciłbym całą energję i nie dopiąłbym celu.

— Jakto, ojciec, więc chcesz, abym wiedząc co się dzieje, pozostał bezczyn-nym?..

— Życzę sobie, abyś mi był posłusz-nym... rozkazuję ci, abyś się nie mie-szał do niczego!..

— Będę ci posłusznym, mój ojciec... ale ta bezczynność, na jaką mnie ska-zujesz, będzie dla mnie prawdziwą me-rcarnią!..

— Myśl, że się narażasz na niebez-pieczestwo, obojędniałaby mnie mo-je dziecko... Ja chcę żebyś żył!.. Pa-miętaj, że ty jesteś jedną z ostat-nich ofiar, jakiej potrzeba tym łotr-mom!.. Jesteś stanowczo przez nich skazanym!.. Chodzą za tobą ślad w ślad, tak jak chodzili za innymi, czyha-ją na ciebie, ażeby cię pochwycić!.. Jak to, w chwili kiedy po latach tylu, do-czekałem się wolności, miałbym pozwo-lić aby mi zabito syna!.. Cóż znowu?..

Sama ta myśl mać mi w głowie, cożby dopiero było, gdybyś się chciał nara-żać. Czy ty to rozumiesz?..

— Rozumiem i jestem ci posłusznym, kochany ojciec.

— Spodziewałem się tego po tobie i dziękuję ci bardzo.

— Cóż mam zrobić?..

— Dzisiejszą noc tutaj przepędzisz, a jutro powrócisz do Créteil... Wychodź mało... Strzeż się własnego cienia... Każdego, co się do ciebie zbliży, uwa-żaj za prawdopodobnego mordercę, za nieprzyjaciela... Wcześniej przed zmierz-chem wracaj do domu do Magdaleny... Nawet we dnie nie oddalaj się za bar-dzo... Nie mogę cię skazać na zupełne zamknięcie, chociaż radbym to zrobił.

— Nie jestem dzieckiem przecie, po-trafię się pilnować.

— Wiem żeś jest roztropnym i to mnie pociesza trochę... Podwój ostroż-ności. La Fuine jest w Créteil także... Znam tego chłopca, o którym mi nieraz mówiłeś. Dzielny on i odważny... Wy-chodź zawsze z nim razem... Na ryby zawsze się we dwóch udawajecie...

— Dobrze ojciec...

— Nie wychodź nigdy z domu bez re-wolweru w kieszeni i nie wahaj się go użyć, gdybyś był zagrożonym... Zbójcę sam huk odstrasza i sprowadza pomoc.

— Będę się stosował najskrupulat-niej do twoich uwag, ojciec...

— Dziękuję ci, kochane dziecię. A teraz chodźmy na obiad, bo ja muszę powrócić do prefektury.

Wyszli razem i weszli do skromnej restauracyi sąsiedniej.

W godzinę później Paweł powracał sam do mieszkania, ojciec jego wcho-dził do gabinetu prefekta.

— Nie ma jeszcze żadnej odpowiedzi, odezwał się ostatni.

— Nie dziwnego, panie prefekcie, na zebranie takich wiadomości potrzeba trochę czasu,—odrzekł Fromental. Zda-je mi się jednakże, że będzie niedługo depeza.

— I ja tak sądzę, i radzę ci pocze-kać trochę... oddaję ci do dyspozycyi gabinet sekretarza...

W chwili kiedy dygnitarz chciał wyjść aby wydać rozkazy, wszedł woź-ny i podał depezę. Prefekt natych-miast ją otworzył.

Rajmund się zbliżył.

Prefekt przeczytał głośno:

„Dyrektor więzienia w Nîmes do Pre-fekta policyi.

„Pascal Saunier, rodem z Paryża, u-wolniony został 23 maja jednocześnie z niejakim Jakóbem Lagardem, doktorem medycyny, pochodzącym z Joigny. Wi-

jeżeli by to w danym razie za właściwe usnał, w oddzielnym raporcie Dyrekcyi Szczegółowej.

5. Delegowany, przybywszy na grunt dóbr kłęską dotkniętych, przyjmie przedewszystkiem od zaproszonego stowarzyszonego, lub stowarzyszonych, zapewnienie przez podanie ręki, że przy czynności całej kierować się będą bezwzględna sumiennoscia i bezstronnością, oraz własnem przekonaniem i znajomością rzeczy.

Tak związana delegacja zażąda przedewszystkiem od właściciela dóbr protokularnego stwierdzenia wyliczeń i okoliczności w podaniu przytoczonych, oraz udzielenia wszelkich objaśnień z temż okolicznościami w związku będących; deklarację tę poszkodowany właściciel podpisze.

6. Z kolei delegacja, przywoławszy do objaśnień, w razie potrzeby, dwóch ludzi miejscowych, ze stosunkami dóbr obeznanych, uda się razem z nimi i poszkodowanym do miejscowości przez kłęską nawiedzonych, dla naoczno go zbadania istoty, rozmiarów i czasu kłęski. Delegacja pilnie śledzić będzie, jakie powody kłęską wywołać mogły, czyli i jakie środki ostrożności, przepisy policyjne itp. zachowane były, czyli i co przedsięwzięto dla odwrócenia lub zmniejszenia kłęski; wreszcie czy nie dokończono, zła wola, lub nieład w dobrach panujące nie stanowią przyczyny całkowitej kłęski, lub przynajmniej jej powiększenia. W razie potrzeby przyzwania do czynności biegłych, delegowany zwróci ich uwagę na ważność zadania i na zaufanie, jakie władze Towarzystwa chcą pokładać w ich bezstronnej i sumiennej opinii. Opinia biegłych powinna być przez nich podpisana.

7. Delegacja następnie zażąda od poszkodowanego złożenia jej wszelkich dowodów, mogących usprawiedliwić lub objaśnić likwidowane przez niego straty, jako to: rejestrowe ekonomiczne i kasowych, polis ubezpieczenia, wszelkiego rodzaju kontraktów itp. Właściciela poszkodowanego objaśnić należy, że delegowany może nie przystępować do czynności, jeżeli rejestra zbiorów z ostatnich lat trzech przynajmniej nie zostaną mu przedstawione. Polisy ubezpieczenia ziemiopłodów od ognia będą mogły brak rejestrow zastąpić.

Wyjątek od tego ogólnego pravidła

dopuszczonym być może w dobrach obciążonych pożyczką Towarzystwa, niższą od sumy 3,000 rubli. W dobrach takich delegowany mocen będzie opierać swą czynność na protokularnych zeznaniach właściciela, jego rodziny, domowników, oraz sąsiadów.

W majątkach większych, obciążonych pożyczką przynajmniej 3,000 rs. wynoszącą, delegowany odstąpić może od ządania złożenia mu rejestrow jedynie w razie śmierci lub niedołężności właściciela, lub w razie nabycia dóbr na czas krótki przed kłęską. W tych wyjątkowych wypadkach, które delegowany dokładnie objaśnić powinien, delegacja również oprzeć się może na badaniach protokularnych.

8. Po dokładnem sprawdzeniu dowodów w punkcie poprzedzającym wymienionych, delegacja, opierając się na nich wypełni szczegółowo właściwe rubryki szematu i obliczy z całą ścisłością przeciętny dochód czysty z ostatnich lat trzech przynajmniej, porówna to obliczenie swoje z opisem zakomunikowanym jej przez Dyrekcyę Szczegółową i w razie napotkania niezgodności, różnicę postara się wyjaśnić.

9. Po spełnieniu powyższej czynności, delegacja na podstawie tychże samych dowodów, w punkcie 7 ym wymienionych, przystąpi do szczegółowego wypełnienia dalszych rubryk szematu, oraz do ścisłego wyliczenia przypuszczanego dochodu czystego lub niedoboru na rok bieżący, kłęskowy. Tu delegacja zaznaczy również w cyfrach dokładnych, na jaką sumę i w jakiej instytucji ziemiopłody w roku bieżącym ubezpieczone zostały od ognia.

10. Przy całej czynności, delegacja pilnie śledzić będzie, czy, niezależnie od doznanej kłęski, stan dóbr nie chylił się ku upadkowi, mianowicie: czy bieg gospodarstwa jest prawidłowy, budowle dobrze utrzymywane i dostateczne, inwentarze żywe i martwe w dobrym stanie i dostateczne; czy obsiewy dokonane w komplecie, zapasy siarna, paszy i słomy są na potrzeby dóbr wystarczające; czy uprawa roli prawidłowo i we właściwym czasie dokonana, a sterkorzycza gruntów się nie zmniejsza. Wreszcie delegacja zwróci baczną uwagę na to, czy dobra nie są rozmyślnie dewastowane lub częściowo rozprzedawane.

11. Protokół czynności sprawdzenia

zawierać powinien wyczerpujące odpowiedzi na wszystkie pytania schematem objęte, a z daną kłęską związek mające; nadto delegacja zamieścić powinna i takie dostrzeżone przez siebie okoliczności do zaszłej kłęski odnoszące się, które w pytaniach przewidziane nie zostały.

W końcu delegacja zamieści opinię swoją tak co do stanu dóbr ich obecnej wartości, bezpieczeństwa obciążającej je pożyczki, jak i co do przyczyn, oraz doniosłości kłęski.

12. Tak zredagowany protokół, delegacja razem ze świadkami, tudzież poszkodowanym podpisze. Gdyby poszkodowany właściciel dóbr widział potrzebę przedstawienia zarzutów przeciwko czynności sprawdzania, zarzuty te delegowany do protokołu weźmie.

Protokół ten, oraz podanie właściciela dóbr, delegowany przesyła Dyrekcyi Szczegółowej przy raporcie.

13. Delegowani za czynność sprawdzenia kłęski w każdym dobrach likwidować będą w prawie po 6 rub. i kosztą te na ciężar dóbr zaliczone będą. Jedy nie radcy Dyrekcyi Szczegółowych, o ileby do czynności byli wyznaczeni, likwidować nadto mogą kosztą zjazdu na grunt, lecz kosztą te na ciężar funduszu Towarzystwa przyjęte być mają.

Stowarzyszeni sąsiedzi, do udziału w czynności przez delegowanych wzywani, żadnych kosztów likwidować nie będą mieli prawa.

14. Dyrekcyja Szczegółowa operat sprawdzenia kłęski rozpozna i szczegółowy jego porówna z danymi, jakie co do dóbr w aktach swoich posiada, a zwłaszcza z ostatnim opisem, sporządzonym przy zaciąganiu pożyczki; jeżeliby zaś spostrzegła jakie wątpliwości, uchybie nia przeciw przepisom lub niedokładności, zwróci operat delegowanemu do sprostowania, lub w razie potrzeby innego delegowanego do czynności tej wyznaczy.

Jeżeli Dyrekcyja Szczegółowa uzna, że pierwotny lub sprostowany operat sprawdzenia jest prawidłowo sporządzony, zbada przedewszystkiem: jaka jest wysokość poniesionej straty, oraz w jakim dobra znajdują się stanie?—i gdyby okazało się, że właściciel dóbr nie stracił przynajmniej połowy czystego dochodu rocznego, albo że dobra są w stanie upadku czy dewastacji, lub też, że są parcelowane, albo wreszcie, że kłę-

ska nieurządza wynikła w skutek zaniedbanego gospodarstwa, a zatem z winy samego właściciela, przedstawienia swego o przyznanie ulgi odmówi; w przeciwnym zaś razie operat sprawdzenia niezwłocznie Dyrekcyi Głównej przedstawi. Obok tego Dyrekcyja Szczegółowa wyrazi opinię swoją tak co do obecnego stanu dóbr, ich wartości i bezpieczeństwa pożyczki Towarzystwa, jakoteż co do rzeczywistych rozmiarów kłęski i strat, oraz dokładności samego sprawdzenia, a nakoniec zaprojektuje rodzaj ulgi, jakaby dobrom przyznać należało.

Warszawa, d. 1 (18) września 1889 r.
Prezes Dyrekcyi Głównej Tow. Kredyt. Ziemi. Radca tajny, *Tolczanow*.
P. o. Naczelnika Kancelaryi Dyr. Główn. Tow. Kred. Ziemi. *Ignacy Górski*.
Nr. 18268.

Z miasta i kraju.

* Departament leśny ministerium dóbr rządowych wypracował projekt ustawy myśliwskiej i zaraz wnosi takowy pod decyzję rady państwa.

* Na zjeździe naturalistów, jaki odbył się ma w Petersburgu, rozpatrywanem będzie przedstawienie o wprowadzenie w Rosyi miar i wag metrycznych.

* Specjalna komisya, utworzona przy ministerium spraw wewnętrznych dla zbadania przyczyn upadku cen na produkty wiejsko-gospodarsze, wypracowała projekt udzielania gospodarzom rolnym krótko-terminowego kredytu wekslowego w banku państwa.

* Minister oświaty wyjednał Najwyższe zezwolenie na wprowadzenie, sposobem próby, egzaminów półkursowych na wszystkich wydziałach uniwersyteckich, i na przygotowanie instrukcyj, co do odbywania egzaminów rzeczonych. Instrukcyje takie co do fakultetów prawnych i fizyko-matematycznego, mają być niebawem rozesełane wszystkim uniwersytetom.

* Pogłoska. Krąży pogłoska, iż z początkiem roku przyszłego zniesione będą izby skarbowe w Kielcach, Łomży, Piotrkowie i Siedlcach; pozostałe zaś zorganizowane zostaną w ten sposób, iż niezmiennione pozostaną tylko izby w Warszawie i Płocku; natomiast

dziani byli w Nimes w dzień uwolnienia a wieczorem wyjechali koleją żelazną.

— To nas nie wiele objaśnia! — wykrzyknął niezadowolony Rajmund — wyjechali koleją żelazną... Jaką koleją?..

— Nie byli oddani pod nadzór policyi, w żadnem z miast pobyt im nie był wzbroniony, nie było więc żadnej racyi interesować się tem, w którą się stronę udają.

— To prawda, ale brak nawet żadnego rysopisu.

Woźny wszedł po raz drugi i podał drugą depeszę.

— Jeszcze z Nimes, — odezwał się prefekt — i właśnie z rysopisem Pascala Saunier.

— Znaków szczególnych żadnych!.. mruknął Rajmund — to tak jakby nic. Wszyscy młodzi dwudziesto-siedmioletni ludzie podobni są do siebie w pasportach, różniąc się jedynie kolorem włosów, brody i oczu, ale na to nie zwraca się wielkiej uwagi, chyba że któryś mocno rudy! Ale i wtedy może się przyfarbować jeszcze...

— Depesza kończy się słowy: Jutro będę mógł zapewne wskazać, dokąd u dał się Lagarde, wielki przyjaciel Pascala Saunier.

— Poczekamy do jutra, — powiedział Rajmund.

XXXV.

— Czy myślisz, — zapytał prefekt, że znajdziesz w objaśnieniach, jakie nadeszły z więzienia, niektóre wskazówki, mogące nas doprowadzić do rezultatów?..

— Licszą bardzo na te wskazówki panie prefekcie — odrzekł Fromental.

— Podejrzewasz Pascala Saunier'a?..

— Nie podejrzewam go ale oskarżam, a oskarżenie moje opiera się nietylko na domysłach i przypuszczeniach, ale na faktach... Znam przeszłość tego człowieka i wiem do czego zdolny...

— Podług ciebie zatem, ten łotrzyk wypuszczony z więzienia centralnego z Nimes, skradł testament hrabiego de Thonnerieux?

— Tak jest panie prefekcie...

— On zamordował Fauvela, Amadeusza, Wirginię, Labarre'a, których krew woła o pomstę do Boga?..

— On jest mordercą i złodziejem!

— Ale dla czegoż on, a nie kto inny miał popełnić tę zbrodnię?

— Pascal Saunier był przez dwa lata sekretarzem i prawie powiernikiem hrabiego de Thonnerieux...

Dosyć było tych słów, aby odrazu

rozjaśniło się wszystko w umyśle prefekta.

— Masz rację — wykrzyknął — do tej pory postępowałem po omacku, krążyliśmy po fałszywej drodze... Potrzeba koniecznie wiedzieć co się stało z tym Pascalem Saunier i sprawdzić każdy krok jego po wyjściu z więzienia.

— Natychmiast, skoro tylko otrzymam obiecane objaśnienie, poślę do dyrektora więzienia inną depeszę.

— O co chcesz pytać?

— Czy Pascal odbierał listy z Paryża i czy miał jakie pieniądze wychodząc z więzienia... Te dwie rzeczy muszę wiedzieć... Teraz proszę pana prefekta o pozwolenie udania się trochę na wypoczynek.

— Idź kochany Rajmundzie, ale mi wpietw powiedz jeszcze, jakie przedsięwzięłeś ostrożności, aby uchronić syna zagrożonego zamachem na jego życie?..

— Poleciłem dwu agentom, wybranym z pomiędzy najinteligentniejszych w brygadzie, ażeby dzień i noc nad nim czuwali... Nie mogłem uczynić nic więcej...

— Zapewne, to będzie dostatecznem. Idź Rajmundzie, do jutra...

Fromental opuścił prefekturę i udał się do swojego mieszkania na ulicę Saint-Louis-en-l'Île.

Upadał ze znużenia, strasznie był senny...

Jednakże zanim się położył, wszedł do pokoju syna.

Paweł spał spokojnie.

Przez sen się uśmiechał.

Rajmund doznał wielkiej ulgi i także się poszedł położyć.

Pascal Saunier, jak wiemy, odłożył na drugi dzień wyjazd swój do Joigny. Pospieszny pociąg, który miał go zawieźć do departamentu l'Yonne, wychodził o dziesiątej minnt dwadzieścia.

Punkt o dziesiątej przybył na stację zabrawszy ze sobą kwit lombardowy, na którym sfalszował podpis Marty tak dokładnie, iż mógłby oszukać ekspertów nawet; Jakóbowi Lagarde zalecił, żeby pamiętał o więźniu swoim w Petit-Castel.

O drugiej minnt szesnastej, przybył na miejsce i poszedł drogą wysadzaną lipami do miasta.

Drogę tę nazywano Przedmieściem de Pont.

Przy niej to znajdował się hotel Martin-Pocheur, znany nam z pierwszej części tego opowiadania.

Przestąpił próg oberży:

Gospodarz był właśnie w sali restauracyjnej.

Zobaczywszy wchodzącego młodzień-

izba skarbową kaliską obejmie gubernie: Kaliską i Piotrkowską; radomska: Radomską i Kielecką; suwalska: Suwalską i Łomżyńską; lubelska: Lubelską i Siedlecką.

* **Licytacja.** W dziedzinie magistratu, odbędzie się pojutrze licytacja na jednoroczną dzierżawę 26-ciu główniej- szych studzien wodociagowych i zwy- czajnych. Do licytacji dopuszczeni bę- dą wyłącznie żołnierze dymisjonowani i urlopowani.

* **Z muzeum.** Komitet wystawy sta- rożytności pomiędzy wielu cennymi okazami, otrzymał ma niebawem bar- dzo starożytne rzeźby z kości słonie- wej, bardzo rzadkie numizmaty, atlas z pierwszej połowy XVIII-go wieku, ró- żne pamiątki po Ludwiku Osiejskim i Wojciechu Bogusławskim, statuetkę Chry- stusa z kości słonowej, i różne naczyn- ia z porcelany saskiej, japońskiej i chińskiej.

* **Towarzystwo wyścigów konnych** w Królestwie, otrzymało od zarządu głównego stadnin rządowych propozy- cję urządzenia sześciu dni wyścigów od dnia 21-go maja do 8-go czerwca. Ze względu jednak na warunki klimatyczne, oraz na jarmark wełniany, sprowadza- jący do Warszawy znaczną liczbę ho- dowców, Towarzystwo postanowiło trzy- mać się zeszłorocznego terminu, to jest od 1-go czerwca. Program przyszłych wyścigów na torze Mokotowskim, obej- muje 8 dni wyścigowych, czyli o dwa więcej niż w roku bieżącym. Część jed- nakowej nagród została znacząco zmniej- szona. Towarzystwo wyścigów i zachę- ty chowa koni w Pławnie otrzymało od zarządu stadnin propozycję urządzenia 4 dni wyścigów, począwszy od d. 1-go września.

* **Cyklifci zamknęli letni sezon** wy- cieczką, jaką w liczbie 20-tu kilku od- byli wczoraj do Piaseczna.

* **Ambona w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie** ma być stanow- czo wykonaną na 1 listopada r. b.

* **Pogrzeb** s. p. Stefani Szenfeldów- ny, uczennicy klasy VI pensji żeńskiej pani Anteli Hoene, odbył się wczoraj o 4-ej po południu z kaplicy przy ulicy Mylnej na cmentarz wyznania ewange- licko-augsburskiego. Na trumnie zło- żono pięć wieńców: od ojca, od brata,

od przełożonej pensji, od koleżanek i od znajomych; za trumną oprócz człon- ków rodziny postępował liczny zastęp publiczności.

Pastor Barsch wygłosił nad mogiłą mowę, która wszystkich wzruszyła do głębi.

* **Dwie sesje rzemieślnicze** odbyły się wczoraj. Pierwsza w mieszkaniu starsze- go p. Aleks. Fejsta przy ul. Senatorskiej, dotyczyła oddania ksiąg i kluczy kasy czeladników szczerzkarskich p. Wilhel- mowi Kühnemanowi. obejmującemu o- bowiązki majstra delegowanego po zmar- łym s. p. Jakóbie Zwolińskim. Z przed- stawionych rachunków okazało się, że rezerwa z ostatniej sesji wynosiła rs. 668 kop. 66, dochodu było 11 rs., wy- datkowano 60 rs., obecnie więc zgroma- dzenie czeladników szczerzkarskich po- siada 628 rs.

Druga sesja, czeladników koszykar- skich, odbyła się o 5-ej po południu w mieszkaniu p. Czerniejewskiego przy u- licy Nowy Świat Nr. 6.

Zgromadzenie to wkręszono w 1886 r., liczy 20 czeladników, dochodu miało rs. 13 kop. 70, wydatkowało rs. 15, ma- więc w majątku obecnie rs. 67 kop. 44.

Starszym czeladnikiem jest p. Bauer Jan, podstarszym Zanke Edward.

* **Posiedzenie.** Wczoraj o 11-ej z rana, rozpoczęło się w sali magistratu, posiedzenie kwartalne członków archi- konfraterni literackiej. Przewodniczył protektor czynny p. Konstanty Szumlański, który też po skonstruowaniu do- statecznej ilości obecnych członków za- gaił posiedzenie.

Sekretarz p. Szymborski, odczytał następnie sprawozdania z posiedzeń ra- dy gospodarczej za lipiec, sierpień i wrze- sień r. b., z których dowiedzieliśmy się, że w ciągu kwartału od 1-go kwietnia do końca czerwca r. b. instytucja mia- ła dochodu wraz z rezerwą poprzednie- go kwartału rs. 3,854 kop. 27, roz- chodu zaś rs. 1,441 kop. 97. Na mie- siąc lipiec pozostało tedy rs. 2,432 kop. 30. Kasa wsparć wypłaciła podupa- łym członkom rs. 55, na kosztą pogrze- bowe wydatkowane rs. 60, dla sierot wyznaczono rs. 188, na rachunek budo- wy nowych organów do kaplicy literac- kiej, wypłacono rs. 166 — i na inne wy- datki wyasygnowano około 200 rs. Po odczycaniu tego sprawozdania, zapro- szono na wice prezesa archikonfraterni

p. Adryana Głębockiego, w miejsce usu- wającego się p. Józefa Szczerzeniewicza. Na protektorów honorowych uproszo- no: ks. kanonika katedralnego Włady- sława Magnuskiego i prezesa admini- stracji ogólnej warszawskiego towarzy- stwa dobroczynności p. Ludwika Szwe- dego.

Do grona członków rzeczywistych przyjęto 21 osób.

* **Z literatury.** Losy ludzi, wybitnych charakterem lub umysłem, przedstawia- ją niekiedy tyle tragizmu, że mimowol- nie uznać trzeba jakieś fatum; do takich ludzi należał Miron Costin, mąż stanu, poeta i historyk Rumunii, którego por- tret i dwie płaskorzeźby z jego życia podają „Kłosy“ w ostatnim numerze. Doczekał się on dopiero teraz pomnika na rodzinnej ziemi, z której zmuszony był niegdyś uciekać i chronić się przed intrygą i trucizną do Polski. Płasko- rzeźba na początkowej karcie „Kłosów“ przedstawia go czytającego swój poe- mat przed Janem Sobieskim; na innej płaskorzeźbie jest aresztowanie Costina przy zwłokach żony.

W dziale artystycznym zwracają u- wagę *Typy Max. Gierymskiego*, ryto- wane przez E. Nicz z doskonałym od- daniem charakterystyki.

* **Z teatru.** Zwolennicy wrażeń dra- matycznych, musieli być zadowoleni z wczorajszych widowisk na dwóch sce- nach tutejszych:

W teatrze „Rozmaitości“ występowa- ła bowiem, pierwszy raz po powrocie z urlopu, primadonna dramatu naszego, panna Marczello, w prześlicznej lecz ar- cytrudnej roli „Księżny Jerzowej“; na scenie zaś Wielkiej, panna Dąbrowska „pierwsza dramatyczna“ tutejszego ba- letu, przedstawiała po raz pierwszy, tyt- ularną rolę w ulubionym niegdyś i niesta- rzejącym się dotąd baletcie „Katarzyna córka bandyty“.

Piękna, oryginalnie pojęta gra, p. Marczello w roli odwiecznej po Mo- drzejewskiej, dawno już ocenioną zosta- ła, a wczorajsze jej wykonanie zaświda- czyło tylko, że zakomita artystka, za- chowała w całej sile i świeżości, swój talent, i że w grze jej, obok wrodzone- go zapалу, widnieje coraz bardziej, wy- robiona praca i głębią ról obmyśla- niem, powściągliwość, ta najcenniejsza perła w dyadymie heroin scenicznych.

Panna Dąbrowska, której debiut w „E-

smeraldzie“ zyskał powodzenie świetne, nie miała wczoraj zbyt trudnego zada- nia w łatwiejszej, pod względem panto- miny i gry mimicznej, roli „Katarzyny“.

Główna trudność leżała w odmiennym zupełnie charakterze tych dwóch posta- ci i w radykalnej różnicy pomiędzy „fa- bulami“ dwóch choreograficznych dra- matów.

Fantastyczna i namiętna cyganka, musiała się przedzierać znowu w dzielną a- mazonkę, w swobodną córkę gór, której pierś opancerzoną, wzruszyła dopiero miłość wzbudzona przez pojmanego w niewolę artystę.

Trudność tę pokonała zupełnie uta- lentowana artystka. Potrafiła ona być imponującą hetmanką bandytów i zara- zem kochanką tklivą. Nadewszystko zaś, umiała utrzymać w grze całą i swo- bodą wolną od melodramatyzmu i ten subtelny odcień pół-komizmu, jakim za- barwione są niektóre sytuacje w tym baletcie, głównie w akcie drugim.

Lecz i w tańcu p. Dąbrowskiej, wid- nieje postęp wielki. Zarówno w charak- terystycznym „pas-de-deux“ w akcie 1-ym, z p. Gillertem, jak w taranteli ak- tu 2-go i jak w „pas“ modeli, w akcie 3-m, dostrzeżliśmy obok artystycznego wykończenia, wiele naturalnego wdzie- ku.

Publiczność zgromadzona licznie, o- fiarowała wczorajszej „Katarzynie“, w akcie 3-m, piękny bukiet kwiatów.

* **Pogrzeb Leroux'a.** W dzień pogrze- bu Leroux'a (3 b. m.) wydział aeronau- tyczny petersburskiego towarzystwa te- chnicznego, odbył nadzwyczajne posie- dzenie, poświęcone pamięci zmarłego. Na posiedzeniu byli obecni wszyscy prawie członkowie wydziału i genera- łowie: Borezkow, Sigunow i Filipenko. W audytorium rozpostarto balon i spadochron, czyli to co służyło Lerou- x'owi do wzniesienia się w dniu 24 z. m.

Po otwarciu posiedzenia, odczytali swe referaty, w przedmowie wypadku aeronauty, pp: Kozłow i Kowańko. Re- ferat p. Kozłowa zwał winą za wypo- dek, na niedbalstwo ze strony impre- saria Paradiessa. Pan Kowańko zazna- jomił słuchaczy z życiem Leroux'a i na- zwał go jednym z najlepszych znawców aeronautyki.

Na zakończenie posiedzenie uczciło pamięć zmarłego aeronauty przez po- wstanie z miejsc.

ca poznał go od razu, pobiegł doń wy- ciągając ręce.

— Ależ bo co ja widzę... to ty pan, panie Rambert... Jakże się cieszę!... Co za dobry wiatr sprowadził pana do Joigny?...

— Wcale nie wiatr, lecz prosty przy- padek, przybyłem tu do was za intere- sem...

— O pana Thompsona nie pytam na- wet, wiem że się doskonale miewa ko- chany doktor.

— Słyszałeś pan więc o nim?...

— Sądzi pan, że tak daleko jesteśmy oddaleni od Paryża, iż nas nawet wie- ści z tamtąd niedochodzą? Otrzymujemy pisma peryodyczne, czytamy je, a co dzień w nich widzimy nazwisko dokto- ra Thompsona, wielkiego specjalisty, otaczanego zasłużonemi pochwałami. Dumny jestem, że w moim domu mieszk- ał podobny człowiek, a szczególnie, że miałem honor ścisnąć go za rękę...

— Rzeczywiście, doktor zrobił wiel- ką w Paryżu furorę... Jego wielką za- sługę znają nawet jego rywale... Ma szczęście...

— Takie szczęście to dużo wartę!... Musi ładny grosz zarabiać?...

— Zarabia co wart, ale nie jest wca- le interesowanym...

— O ja wiem przecie o tem... Dał

nam tego dowody tutaj nawet... To czło- wiek jakich się rzadko spotyka... A pan- na Grand-Champ, jak się miewa?

— Zupełnie dobrze...

— Czy zawsze taka piękna?

— Piękniejsza jeszcze może.

— I zapewne zawsze smutna?

— Zawsze... pomimo starań jakimi

ją otaczają...

— O! tak musi być otoczoną stara- niem... On taki dobry ten doktor!... Ale

ja gadam jak stara sroka, a nie zapy- tam się nawet czym mogę służyć panu.

Najprzód czy pan już po śniadaniu?...

— Wypiłem filiżankę czekolady na

wyjeździe i umieram prosto z głodu.

— Czem mogę służyć panu?...

— Co jest gotowe?...

— Smażone mięso i omlot.

— Doskonale!... Potem porozmawia-

my...

W pięć minut później Pascal zasiadł

przy zastawionym stole i zajął z wiel-

kim apetytem.

Gospodarz tymczasem zasypywał go

pytaniami to o doktora Thompsona to o

Martę Grand-Champ.

Pascal odpowiadał z uprzejmością, a

po chwili powiedział nagle:

— Prosiłbym pana o pewne objaśnie-

nie...

— A co pan życzy sobie wiedzieć?

— Macie lombard jaki tutaj?

— Ma się rozumieć że mamy — od- rzekł oberżysta zdziwiony trochę tem

pytaniem. Czy pan ma interes do Mont-

de-Piété?...

— Właśnie.

— Ale chyba nie dla tego, że pan

wziął ze sobą za mało pieniędzy wyjez-

dając z Paryża?... Zapomniał pan nie

prawda, to bardzo łatwo, jak kto ma ty-

le interesów na głowie... Worczek mój

nie wielki, ale jaki jest, taki oddaję do

dystrybucji pana.

— Po tysiąc razy dziękuję ci za u-

przejmość kochany gospodarzu, nie bę-

dę jednak z niej korzystać... Nie w swo-

im interesie udaję się do Mont-de-Pi-

été, ale w interesie jednego z moich przy-

jaciół, który przejeżdżając przez Joig-

ny, znalazł się w potrzebie zaciągnąć

pożyczkę na przedmiot, o który bardzo

mu chodzi... Wiedząc że jadę do Joigny,

prosił mnie o wykupienie zastawu...

— Bardzo dobrze! bardzo dobrze! lu-

bo żałuję, że nie mogę się przysłużyć.

— Jestem tak panu obowiązany jak

bym z jego grzeczności korzystał... Po-

wiedz mi pan otóż gdzie się Mont-de-

Piété znajduje?... To chciałem wie-

dzied.

— W środku miasta na placu du Mar-

— Dziękuję...

Pascal zjadł śniadanie, napił się ka- wy czarnej i wstał.

— Czy pan noc u nas przepędzi? za-

pytał go oberżysta.

— Chyba w razie gdybym nie zdążył

się załatwić — powiem panu zresztą po

powrocie.

I ex-sekretarz hrabiego de Thonne-

rioux wyszedł na miasto.

W jakie dwadzieścia minut przebył

przestrzeń oddzielającą go od Mont-de-

Piété.

Przedstawił kwit urzędnikowi prze-

znaczonemu do przyjmowania zasta-

wów.

Urzędnik zrobił obrachunek i wymie-

nił sumę, jaka się należała instytucji.

Pascal zapłacił ją w tej chwili.

Urzędnik oddał mu kwit i powiedział:

— Jutro o dziewiątej rano, będzie pan

możł zastaw odebrać.

— Jakto — odparł Pascal zdziwiony i

niezadowolony — nie oddacie mi go pa-

nowie zaraz?

— Nie panie...

— Dla czego?...

— Godzina wyznaczona na to upły-

nęła, i dyrektor wyszedł, a on tylko ma

prawo wydawać zastawy...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Ciepła dziś rano o 7-jej stopni 10; weso-
raja w południe ciepła stopni 8.

Kradzieże. Szał Zychłanszajnowej, przy
ulicy Twardej, skradziono 2 palta letnie,
zimowe, dwie koldry, 15 r. 45 kop., po-
duszkę, 40 pudełek papierosów, bilet loto-
ryjny nr. 21985, notatnik z różnemi do-
wodami, szal pluszowy i damski płaszcz,
wartości 110 rs.

— Nocy wczorajszej Jankłowi Wejsblint-
prykowi przy ulicy Sapieżyńskiej pod nr.
10, przez okno skradziono parę biżuterii
srebrnych, także dwa kubki i 6 kieliszek
srebrnych, szklankę jedwabną i welnianą, palto
zimowe, garderobę męską, bieliznę i go-
tówkę 80 rs., ogółem na 546 rs. Nadto
skradziono rewers na 50 rs. z podpisem
Mozzka Herza i kilkanaście kwitów na
240 rs. z podpisem Sztükgolda.

Z balkonu. Zamieszkali na Nowolipkach
pod nr. 71, małżonkowie Walenty i Agnie-
szka Kazimierscy, pokłóciwszy się weszli
bójkę i wybiegli na ganek.

Podczas ich szamotaniny się oberwała się
poręcz i małżonkowie K. spadli na bruk.

Kazimierskiego ze zranioną głową od-
wieziono na kuraację do szpitala św. Da-
cha.

Z windy. Robotnik browaru Juaga przy
ulicy Grzybowskiej, Andrzej Jabłoński,
wciągając się windą na 1-sze piętro, spadł
na bruk i zranił w lewą nogę.

Wypadki z ogniem. W dniu wczorajszym
około godz. 10 ej rano w zabudowaniach
koszar lejbr gwardyi litewskiego pułku,
zapaliło się smarowidło przygotowywane
w wielkim kotle do smarowania budynków
drewnianych. Powstały stąd dym i płomie-
nie zaalarmowały oddział Nowoswiecki
straży, który jednak udzielił w gaszeniu
nie brał, ponieważ ogień stłumili żołnierze
powyższego pułku.

— Tegoż dnia o 5^{1/4} wieczorem, przy
ul. Hortensya pod Nr. 3, w jednym z mie-
szkań oficyny prawej na 2-em piętrze, przy
przegotowywaniu farby do malowania po-
dłóg wybuchła terpentyna i zapaliła pościel
na stojącym w pobliżu łóżku, a następnie i
inne ruchomości. Wziewani topornicy No-
woswieckiej straży nadbiegli na ratunek i
ogień wkrótce stłumili. Straty ograniczyły
się na częściowym zniszczeniu pościeli i
popaleniu niektórych sprzętów kuchennych.

*** Kutno. (List „Dziennika Dla Wszystkich“).**

W zesłej korespondencji wspomnia-
łem, że w Kutnie postawiono śliczny ko-
ściół, że rok już jak go ukończono zu-
pełnie i jak nabożeństwo się odprawia,
lecz w środku pustki zupełne. Ani po-
dłogi gwałtownie potrzebnej, ani orga-
nów, ani ołtarzy nie ma!.. Pisałem także,
że do tak prędkiego ukończenia budo-
wy kościoła przyczynili się głównie pp.
Nowakowski obywateli Starzyński oby-
wateli i urzędnik, członkowie komitetu
budowy kościoła—nawoływałem o po-
sadzki w kościele, lecz dotąd nie mamy
takowej.—Zapytywani pp. Nowakowski
i Starzyński oświadczyli, że nie ma fun-
duszu.—Wiem, że go nie ma, ale wiem,
że ofiarność parafii kutnowskiej jest
wielka, że jeśli złożyła 80,000 rs. prze-
szło w ciągu lat trzech na budowę świą-
tyni, to zachęcona odpowiednio, złoży-
łaby i to co jeszcze potrzeba—ale wła-
śnie tej zachęty moralnej brak zupełny.

W Kutnie, smutnie!.. Żyjemy rozbici
na drobniutki kółeczka i bawimy się
w plotkarstwo. Niezbyt dawno istniał
tu prawie stale teatr amatorski, który
z parę tysięcy rubli biednym przyspo-
rzył, ale od lat trzech upadł zupełnie.

*** Kamieniec Podolski. (List „Dziennika Dla Wszystkich“).**

W majątku Howory gub. Podolskiej,
zmarł parę tygodni temu ś. p. Ignacy
hr. Stadnicki, jeden z najzamożniejszych
obywateli, którego majątek rozciąga

się na przestrzeni kilkudziesięciu wiorst
i oceniony jest na 10,000,000 rs. Po nie-
boszczyku pozostał syn i córka.

Pogrzeb odbył się nadzwyczaj wspa-
niale.

*** Sławuta. (List „Dziennika Dla Wszystkich“).**

W zeszłą niedzielę mieliśmy dzień
piękny i ciepły jak latem, a od środy
leje jak z cebra. W nocy z czwartku
na piątek była burza z błyskawicami i
grzmotami.

Woda w Horyniu podniosła się i gro-
zi zalaniem ulic.

*** Wołodarka, pow. Skwirski, gub. Kijowska. (List „Dziennika Dla Wszystkich“).**

Mieszkaniec tutejszy Hawryło Polać,
rozwoził po ulicy na sprzedaż kawony,
wykrzykując przy tem:

— Do kawunów, do kawunów!..

Wziewanie to, ściągnęło tłum kupują-
cych, a pomiędzy nimi niejakiego Szym-
berga.

S. zapytał po czym kawony—wziął
jeden z wozu (za kop. 5) i rozkroił na
dwie części, żeby się przekonać czy jest
dobry.

Rozgniewało to tak Polacię, że por-
wał za nóż Szymberga i uderzył go tym-
że w brzuch. Szymberg padł na ziemię,
zalany krwią. P. spostrzegłszy co zro-
bił, porzucił wóz z kawonami i zniknął.

Zawezwano w tej chwili dwóch leka-
rzy, którzy opatrzywszy ranę, uznali, że
życie S. jest w niebezpieczeństwie.

Polać został ujęty i aresztowany a
sprawę oddano na drogę sądową.

*** Kiszyniew. (List „Dziennika Dla Wszystkich“).**

Na wystawę tutejszą zgłosiło się już
z górą 500 wystawców. O ile się zdaje,
powodzenie będzie świetne. Nagród
przygotowano więcej, niżeli na jaką-
bądź inną wystawę rolniczą w kraju.

Wystawa otrzymała subsydlum rubli
11,900, a nadto na nagrody 675 rs. goto-
wizną, 12 medali złotych, 138 srebr-
nych, 204 brązowych i 221 listów po-
chwalnych.

*** Kraków. (List „Dziennika Dla Wszystkich“).**

Wzrost szkół ludowych w Galicyi w
dziesięcioleciu od 1870 do 1880, był po-
wolny, w tym czasie wzrosły szkoły ludo-
we z 2,322 na 2,880, a więc o 558, czy-
li rocznie przybywało 57/81 szkół. Od
r. 1880 wzrost jest ogromny. W r. 1880
było 2,880 szkół ludowych, w r. 1885/6
już 3,802, w r. 1886/7 było 3,390 szkół,
w r. 1888 było 3,456, z dniem 1 wrze-
śnia 1889 przybyło 49, a więc razem
3,505, na rok 1890 organizuje się 150
nowych szkół a zatem 1 września 1890
będzie 3,655 szkół; czyli w dziesięciolecie
od 1880 do 1890 przybywa nowych szkół
795 czyli po 79,5 szkół rocznie. Do
szkół tych uczęszczało w r. 1880/7 dzie-
ci 387,000, z tych było: w szkołach ludo-
wych z językiem polskim 238,000 dzieci,
w szkołach ludowych z językiem ruskim
136,000 dzieci. Iluść dzieci w wieku
szkolnym według spisów szkolnych by-
ła w r. 1886/7 694,000; okazuje się
przeto, że 55,79 proc. dzieci będących w
wieku szkolnym do szkoły uczęszcza.
Procent ten wzmożł się znacznie w r.
1880 wynosił bowiem 49 proc., w r. 1870
zaś 39,89 proc. Na tem polu postęp do
zapisania jest znaczny.

Z różnych stron.

× Śmierć sultanki. W ubiegłym ty-
godniu zmarła druga żona nieboszczyka
sultana Abdul Medyda, w pałacu Ozeragan,
który jest także od lat trzynastu rezydencją
ex-sultana Murata V-go. Zmarła księżna
miała lat 60 i od lat trzech cierpiała na
serce; zwłoki pochowane zostały ze wszel-
kimi należnościami jej stanowisku honorami

w meczecie Yeni-Dżami, w mauzoleum sul-
tanek. „Correspondence de l'Est“ utrzu-
ma, że zmarła była rodzoną matką ex-
sultana Murada i że otaczała ona swego
obłąkanego syna iście macierzyńską pieczo-
łowitością.

× Długowieczność. Statystyka star-
ców we Francyi dowodzi, iż na 9,240 lu-
dzi zmarłych w wieku od 80 do 100 lat
obojej płci, w dostaku było tylko 418 osób,
4,009 było w ubóstwie lub nędzy, zaś
3,813 osób żyło w średnim dobrobycie.

× Olbrzymie głowonogi. Stare poda-
nie skandynawskie mówi o wielkim potwo-
rze morskim, który ma kształt wyspy,
okazuje się niekiedy na powierzchni wody,
wyciąga w powietrze swe ogromne ramio-
na, grubsze od masztów i obejmuje niemi
całe okręty. Autorowie starożytni wspo-
minają także o olbrzymich zwierzętach
morskich, a z opisów ich widać, że jest
mowa o głowonogach. Mimo to wszystkie te
opowiadania o owych olbrzymich matwach
(Loligo) zaliczała nauka przez długi czas
do rzędu bajek, podobnie jak opowiadania
o wędach morskich. Dopiero duński przy-
rodnik Stenstrup w roku 1847 wykazał,
że w morzach żyją rzeczywiście olbrzymie
matwy, a od r. 1878 znaleziono na brze-
gach Nowej Funlandyi, Nowej Sakooji i
Labradoru 22 okazów tych zwierząt. Ol-
brzymie te matwy zamieszkują, zdaje się,
przedewszystkiem wody oceanu atlanty-
ckiego, szczególnie północną część jego.
Żywią się one rybami, stając się na odwrót
łupem większych ryb; rybacy zaś używają
mięsa ich jako przynęty dla ryb. Aby dać
pojęcie wielkości zwierzęcia tego, przyto-
czymy wymiary jednego z okazów doła-
dnie zmierzonych. Długość jego ciała wy-
nosiła około 3 m.; ośm ramion krótszych
miało po 1,9 m. dl.; w średnicy zaś 23
cm.; obydwie ramiona dłuższe miały po 13
m. dl.; tak więc długość całego ciała do
końca ramienia chwytanego wynosiła prawie
16 m. Czasem napastują matwy łodzie i
okręty, o czym już starożytni wiedzieli; z
naszych czasów mamy notatkę o takim na-
padzie matwy na łódź, zajętą przez dwóch
łudei w zatoczce Concepcion, w Nowej Fun-
landyi. Największym zwierzęciem ludo-
wym jest słoń, którego ciężar wynosi 80
do 100 celn. Czem jest ten ciężar wobec
ciężaru olubicy (krowy morskiej, Rhytina
Stelleri), której ciężar wynosił 400 do 500
cetrnarów, albo do ciężaru wieloryba, któ-
rego ciężar ciała dochodzi do 2^{1/2} tysiąca
cetrnarów.

× Do bogatych kopalń złota i srebra
znajdujących się prawie we wszystkich stro-
nach ładu amerykańskiego, do drogiej ka-
mienii, w jakie obfitują gorące grunta Bra-
zylji, przybył nowy artykuł nęcający próż-
ność kobiet i ochciwość mężozysn; są nim
świeżo odkryte w granicach Stanów Zje-
dnoczonych perły. Połów ich w okolicach
Alabamy pobudził mieszkańców stanu Wi-
sconsin do dalszych poszukiwań. Podobno
na gruntach rzeki Sugar znaleziono wiele
bardzo cennych pereł. Za jedną z takich,
dnia 5 z. m. pewien handlarz nowojorski
oferowywał 3,500 dolarów, lecz posiadacz
nie zgodził się na tę cenę. Wszystkie perły
zakupują agenci firm z Nowego Jorku,
Chicago i Paryża.

× O używaniu napojów we Włoszech
donoszą: „Frankfurter Zeitung“ o na-
stępują: „Liczba osób, które aż do idy-
synkrazy posuwają swój wstręt do wina i
napojów wysokowych, nie jest we Wło-
szech małą i im dalej ku południowi, tem
więcej wzrasta. W północnych Włoszech
różnica w używaniu wina i napojów gorą-
cych, w porównaniu z krajami południo-
wymi Niemiec, Austrii i Sawajaryi, nie
jest zbyt wielką. Ludność robotnicza pija
tam dość dużo absyntu i wódki, a wypadki
pijaństwa nie należą do rzadkich objawów.
Ale im więcej posuwają się będziemy ku po-
łudniowi, tem więcej pijaństwo ustaje. W
Rzymie i Neapolu robotnik pija prawie
wyłącznie wino i to pół na pół z wodą; w

Sycylii zaś już tylko czystą wodę. Liczba
t. zw. „astemi“ — upowszechniona we
Włoszech nazwa nieprzyjaciół wina — jest
tu już bardzo wielką — a wstręt ich do wina
bywa tak silnym, iż sam zapach jego wy-
starcza, aby się rozchorowali. W gospo-
dach i podczas wspólnych obiadów stronią
nieprzyjaciele wina bardzo starannie od
używającego wina towarzystwa i nie nie-
zmusi ich zasiąść z takimi do stołu, póki
wszelakie wino, ocy i koniaki nie zostaną,
ze stołu sprzątnięte i z izby wyniesione.
Taki „astemio“ nie pija wina tak dalece,
iż wpada w ponurą rozpacz, gdy czasem
przyjaciele zmuszą go do skosztowania te-
go napoju. Większość też za nie w świecie
nieboby do ust, prócz wody, nie wzięła.“

× Smak ryb salezycznym jest podobno
od pory, w której je się jada. Według zda-
nia jednego ze smakoszy, który odesyła się
rozgłosom jako znawca w całym świecie,
łosoś najlepszym jest w miesiącach od mar-
ca do grudnia; forelle w miesiącach od
kwietnia do września; karpie od stycznia
do marca, a potem znów w sierpniu i wrze-
śniu; szczupaki od czerwca do stycznia;
nakoniec sandacze od stycznia do marca i
od sierpnia do grudnia.

× Kwaciarnia miasta Paryża znajdu-
je się w Passy. Stanowią ją wielkie szklar-
nie, dostarczające kwiatów na potrzeby
miasta i pomieszczone w miejscowości, ma-
jącej dwa hektary powierzchni, a przepa-
nionej roślinami i krzakami rzadkimi a
pięknymi. Dwie godziny potrzeba na po-
bieżną przejażdżkę i zwiedzenie tych cieplarni.
Można tam widzieć tysiące egzemplarzy
krzewów, przygotowanych do obsadzania
kłobów w ogrodach publicznych i w parkach
Paryża. Przeszło milion roślin wycho-
dzi corocznie z tych cieplarni na powyż-
szy użytek, w tej liczbie zaś samych pe-
largonij do 270,000. Cyfry powyższe są
zupełnie ścisłe, gdyż obok tych zakładów—
jak pisze „Ogrodnik Polski“—czynne jest
biuro, zatrudniające samą rachunkowością
13 tu urzędników. Rok ogrodniczy liczy
się od 1 lipca po tę datę roku następnego,
a ze sprawozdania za rok 1887/8 wi-
dzimy, że zużyto w tym roku 986,712
sztuk roślin, zaś na rok bieżący zapotrze-
bowano 1,000,000 sztuk. W szklarniach
znajduje się przeszło 6 milionów roślin,
nad którymi czuwa 65 ogrodników. Bud-
żet zakładu obraca się około cyfry 250,000
franków. Oprócz tych szklarni, miasto po-
siada jeszcze obszerne szkółki w lasku
Bulońskim, a w Parc au Princes hodowlę
kwiatów pod gołym niebem. Przestrzeń za-
jęta pod obie te uprawy wynosi aż 23 hek-
tarów, t. j. 230,000 metrów kwadrato-
wych powierzchni.

× 2 dostaw żywności dla Paryża.
Dziennik irlandzki „Irish Times“ donosi,
iż w Dublinie zaasekurowano 10,000 be-
czek słoniny, wysłanej w ciągu lata r. b.
do Paryża, któremu napływ ludności, da-
jącej z całej kuli ziemskiej na obecną wy-
stawę, nakazywał zaopatrywać się w zna-
czną ilość wszystkich produktów spożywo-
czych.

× Emil Zoia, jak donoszą z Paryża,
wylosowany został jako sędzia przysięgły
departamentu Sekwany na sesję październi-
kową. Będzie więc mógł nabierać sporo
„dokumentów ludzkich“, albowiem na se-
syi tej przyjdą pod rozpoznanie sądu na-
stępujące sprawy: trzy procesy o fałszer-
stwo, trzy o sprzeniewierzenie, jeden o
kradzież, jeden o zabójstwo dziecka, cate-
ry o nieobyczajność, dwa o śmiertelne po-
bitki, jeden o morderstwo i t. d.

NEKROLOGIA.

† Ś. p. Józef Elżanowski, emeryt, opa-
trzony św. Sakramentami, po krótkiej lecz
ciężkiej chorobie zmarł dnia 5 paździer-
nika r. b., w wieku lat 86.

Pozostała córka z mężem, wnukami i
prawnukami, zapraszają krewnych, przy-

OGŁOSZENIA.

!! Od Romatyzmu !!

Garnitury Kutnerowe (wełniane).
Flanele zdrowia i na suknie.
Barchany białe i kolorowe.
Koldry Bajowe i watowe.
Puch Edredonowy na fudy i arkusze
z czem poleca się

Skład Towarów Łokciowych i Waty
Podwal Nr. 7. R. KOEHER.
1974

F. WORONIECKI, Zegarmistrz

Żyjący 2,
naprzeciw Hotelu Europejskiego.
Poleca w ogromnym wyborze

Zegarki i Regulatory

TANIO z poleceniem. 1716

Do sprzedania lub wdzierżawienia

92 morgi ziemi

w dobrej miejscowości.

Wiadomość: Tanka N 30, u felczera.
18-5

RYS HISTORYCZNY

INSTYTUTÓW

Rolniczo - Leśnych

w Królestwie Polskiem

skreślony przez

Feliksa Erlickiego

z 11 RYCINAMI.

Nabyć można we wszystkich księ-
garniach jakoteż w Kanktorze Drukar-
ni Noskowskiego w Warszawie, ulica
Mazowiecka Nr. 11.

Książka ta napisana dla tych, którzy w Za-
kładzie tym światło nauki ozerpali, a któ-
rych liczba poważna, bo wynosi około 2000
osób, są zaś rozproszeni po różnych zakąt-
kach kraju, mało mają sposobności porozu-
mienia się z sobą i przypomnieć sobie da-
wnych kierowników swoich naukowych, da-
wnych współtowarzyszów prac, aciech i na-
dziei młodzieńczych, oraz odnowić wspo-
mnienia lat tak dawnych i prac podjętych,
ażeby je porównać z postępani nauki rolni-
czej i leśnej obecnego czasu

Jutro: „W ruinach.“

Środa: „Mikado.“

Czwartek: „W ruinach.“

Piątek: „Ali-Baba.“

Sobota: „W ruinach.“

Niedziela: „W ruinach.“

Początek przedstawień o godzinie
7 1/2 wieczorem.

Rozkład jazdy na kolejach żelaznych
od dnia 13 maja 1889 r.

Warszawsko-Wiedeńska.	Odechno i przecho godziny i minuty	
Pospieszny 3 klasy	6 r.	10 20 w.
Osobowy 3 klasy	10 45 r.	6 45 w.
Osob.-miej. 3 kl. do Piotr.	5 20 p.p.	11 05 r.
(Powyższe pociągi łączą się z drogą Łódzką).		
Kuryerski 3 klasy	9 20 w.	6 10 w.
Spacerowy do Sieradzi	9 30 w.	11 00 w.
Warszawsko-Bydgoska.		
Kuryerski 3 klasy	9 15 p.p.	2 20 p.p.
Osobowy 3 klasy	7 05 r.	9 40 w.
Os.-miej. 3 kl. do Kutna	6 30 w.	8 35 r.
Warszawsko-Torzęska.		
Osobowy	8 15 r.	7 40 w.
Pocztowy	8 45 p.p.	1 49 p.p.
Towarowo-osob. 3 klasy	10 — w.	8 12 r.
Osobowo-towarowy	5 30 p.p.	9 28 r.
Spacerowy do Mrozów	6 30 w.	8 35 w.
Warszawsko-Petersburska.		
Pocztowy 3 kl. do Wilna.	10 15 r.	7 08 w.
3 kl. do Petersburga	11 25 w.	6 38 r.
Osobowy 3 klasy	5 05 p.p.	9 08 r.
Osobowy do Białegostoku		
Radwiłańska do Kowia.		
Osobowy	3 — w.	8 05 r.
Osobowy do Lublina	6 45 r.	11 05 w.
(Powyższe pociągi łączą się z koleją Iwigródz- ko-Dąbrowską)		
Pocztowy	2 30 p.p.	2 15 p.p.
Radwiłańska do Mławy.		
Pocztowy	6 55 w.	11 15 r.
Osobowy	9 — r.	7 25 w.
Osob.-towar. do Nowa- gieorgiewska	4 15 p.p.	9 21 r.
Odnowiona z Dr. Wied.		
Osobowy	7 05 p.p.	8 55 p.p.
Osobowy	3 50 p.p.	2 57 p.p.
Odnowiona z Dr. Torzęs.		
Osobowy	3 14 p.p.	8 30 p.p.
Osobowy	8 12 w.	7 45 r.

Z Rozdzielnej Orlewskiej
UWAGA. Osoby, życzące odebrać któ-
rą z wyżej wymienionych depesz, winny
przedstawić stacyi telegraficznej dowód le-
gitymacyi.

LOSOWANIA.

4 proc. Obligacje Skarbu Kró-
stwa Polskiego.

Ciągnięcie z dnia 17 września 1889 roku.

Po 500 Rubli Nr.	115	116	156	168
468	576	616	670	717
891	1019	153	316	497
886	876	927	951	2406
947	3110	120	147	179
578	692	831	995	4116
331	473	593	573	630
5097	241	280	328	466
6025	230	414	552	618
099	126	256	261	288
655	8040	184	211	342
542	591	724	790	933
447	554	582	721	744
10010	022	067	073	078
364	450	527	587	772
161	961	887	407	416
732	916	12015	189	208
396	492	536	849	927
108	216	323	338	506
761	850	914	917	975
426	501	645	930	900
120	465	505	514	555
901	904	973	978	16043
457	473	617	853	891
073	095	152	173	185
746	878	18020	145	210
656	686	929	19107	175
656	686	780	878	141457
999	142174	253	256	318
472	531	588	666	711
916	959	143008	021	029
626	724	742	783	808
144104	186	218	489	602
786	810	884	145083	145
616	641	692	744	763
146023	179	709	816	147017
382	394	560	564	779
148054	179	253	263	284
821	857	978	149010	090
881	855	373	729	815
058	118	244	264	289
809	852	975	151012	055
362	367	505	527	554
986	152065	068	142	181
340	357	393	426	507
271	359	417	428	499
154074	076	246	311	374
155027	067	101	147	171
622	684	705	777	802
106	309	335	352	358
614	640	644	683	740
844	992	157307	322	339
782	812	840	963	966
091	128	193	520	576
159045	048	088	100	178
560	665	613	624	632
903	160029	054	114	149
655	717	811	851	894
037	250.			

(d. n.)

Teatry Warszawskie.

Dnia 7 października.

Teatr Wielki.

Dnia: „Urjel Akosta.“

Jutro: „Faworyta“ (występ p. Spaak
i p. Jeromina).

Środa: „Esmeralda.“

Czwartek: „Niema z Portici“ (występ
p. Jeromina).

Piątek: „Hamlet.“

Sobota: „Mark“ (występ p. Jeromi-
na).

Niedziela: „Gizella“ (pierwszy występ
p. Giuri).

Teatr Rozmaitości.

Dnia: „Przechodzień“ i „Niespo-
dzianki rozwodowe.“

Jutro: „Serafina“ (wznowienie).

Środa: „Ptaki niebieskie.“

Czwartek: „Biała kamelja“ i „Nie-
spodzianki rozwodowe.“

Piątek: „Biała kamelja“ i „Niespo-
dzianki rozwodowe.“

Sobota: „Serafina.“

Niedziela: „Figiel Benvenuta“, „Pan
Benet“ i „Nr. 36 i 37.“

Teatr Nowy (przy ulicy Kró-
lewskiej).

Dnia: „Ali-Baba.“

WYKAZ DEPEZ

otrzymanych przez warszawską centralną
stacyę telegraficzną a nie doręczonych
adresantom z powodu złych adresów.

Zkąd: Komu:

Otrzymał dnia 21 (3) paździer.

Z Peterburga Nowicki
Z Nikolajewa Kroun
Z Krakowa Cholowicka
Z Sokołowa Piaskowski
Z Baku Zilberberg i Ma-
lajew

Z Wysoko Litewska Książę Sapieha

Z Łodzi Milsztajn

Z Szwajcarii Narutowicz

Z Białostoku Grabianin

Z Góry Kalwaryi I Bergman

Z Gatozyna St. Sznfeld

Z Odessy St. Kozłowski

Z Korona Zilberman

Z Ufy Blochina

Z Berlina Bradotsh

Z Berlina Kuntzel

Z Abbazi Warszaga

Z Berdyczowa Dowicki

Z Frampola Zykowoj

Z Baku Jungar

Z Rostowa nad Don. Perchel

Otrzymał dnia 22 (4) paździer.

Z Malkini Nieciegiewicz

Z Samary Glour

Z Mieshowa Kobylński

Z Łodzi B. Sommerfeld

Z Siedlec Podpor Nowicki

Z Hamburga B. Jankowski

Z Żytomierza Wietrznickiej

Z Góry Kalwaryi Glacher

Z Swiaża Duloin

Z Gori I Bradowski

Z Petersburga B. F. Polonski

Z Kamieńca Pod. Spiwak

Z Kijowa Fredler

Z Ostrowa Samekel

Z Wilna Wichert

Z Ekaterinosława Fridman

Z Krakowa Kwiatkowski

Z Kiszyniewa Szlosberg

Z Kiszyniewa Rosen

Otrzymał dnia 23 (5) września.

Z Mińska Gub. Bolle

Z Moskwy Osowiecki

Z Kutaisa Murałow

Z Dynaburga Potanikow

Z Symferopola Fr. Zucinski

Z Kijowa Siodlars Blumen-
berg

Z Baden Lewy

Z Samary Glocer

Z Brzeźnia Grantke

Otrzymał dnia 24 (6) paździer.

Z Achtyrki E. Dik

Z Bydgoszczy R. Bengsch

Z Petersburga Schoenfeld

Z Berdyczowa O. Masaraki

Z Kolna Weiman

Oliwę Nicejską świeżą, ESSENCYĘ OCTOWĄ

i OCET ZBOŻOWY

POLECA

Skład Materyałów Aptecznych

J. MROZOWSKIEGO

ulica Miodowa Nr. 8 (nowy).

8933-1862

„ROMANS I POWIEŚĆ“

PISMO TYGODNIOWE.

Format książkowy.

NAJNOWSZE POWIESCI:

słynnych autorów francuskich, *Franciszka Copée'ego*: „Henryka” i *Jerzego Ohneta*: „Ostatnia miłość” drukować będzie tygodnik „Romans i Powieść” w kwartale czwartym i ukończy je w całości przed Nowym Rokiem. Są to nowości ostatniej chwili, odznaczające się treścią, wielce interesującą i wykwinutą formą literacką.

Prenumerata wynosi:

W WARSZAWIE:	NA PROWINCYI:
Rocznie Rs. 3 kop. —	Rocznie Rs. 4
Półrocznie „ 1 „ 50	Półrocznie „ 2
Kwartalnie „ — „ 75	Kwartalnie „ 1

Za odnośnienie do domu dopłaca się kop. 5 miesięcznie.

Cena pojedynczego numeru kop. 10.

Adres: Niecała Nr. 12 w Warszawie.

1889

VERITABLE BENEDICTINE

PRAWDZIWY LIKIER BENEDYKTYŃSKI
Z KLASZTORU FÉCAMP WE FRANCYI
Wyborny, wzmacniający, trawiący, wzbudzający apetyt.
NAJLEPSZY ZE WSZYSTKICH LIKIERÓW

VERITABLE LIQUEUR BENEDICTINE
Marques déposées en France et à l'Étranger

Alegrand aini

Wymagać należy zawsze etykiety czworokątnej a dołu każdej butelki zamieszczonej i noszącej podpis Dyrektora głównego.

Prawdziwy Likier Benedyktynski znajduje się tylko w następujących składach które zobowiązały się piśmiennie nie sprzedawać żadnych naśladowanych podobnych produktów:

w Warszawie sprzedają: Stępkowski, Wierzbowa 9; Simon i Stecki, Krakowskie Przedmieście; W. Kotecki, Leszno 14; Kulakowski et Comp., Marszałkowska 181; Edmund Langner, Nowo-Senatorska; Karol Lesisz, Krakowskie Przedmieście 54; A. Skorupski, Krakowskie Przedmieście 19; Sowiński i Sulc, róg Przejazd i Długiej; W. Nowicki, Marszałkowska 122; Schober i Zawadzki, Senatorska 24; Władysław Müller, róg Wierzbowej i Placu Teatralnego; A. Roessler et Comp., Elektoralna 1; L. Gout, Plac Bankowy i Nowy Świat 37; P. Voigt et Comp., Bielańska 5; Szpadrowski, Podwale 8; Karol Arkuszewski, Miodowa 10; Parwin, Miodowa 18; Alex. Pollack, Nowy Świat 1; Stan. Mędrzecki, Trębacka 15; F. Venulet et Comp., Długa 49. 1950

PRACOWNIA I MAGAZYN OBUWIA

Męskiego i Damskiego

JANA KAMIENSKIEGO

przeniesiona do Sklepu

12 Niecała 12

a powiększwszy znacznie wybór gotowych towarów
poleca się Sz. Publiczności.

2020

We wszystkich składach Perfum, Aptekarzy,
Drogiatów i Fryzjerów znajduje się

VELOUTINE

Puder
ryżowy specjalista
PRZYGOTOWANY Z BISMUTEM
Przez **CH. FAY**, Fabrykanta Perfum
PARYZ, 9, Ulica de la Paix, 9, PARYZ

Wydawca: Piotr Noskowski

Druk Noskowskiego, Mazowiecka Nr. 11.

Друкарица Носковского, Варшава 25 Сентября 1889 года.

FABRYKA WYROBÓW JUBILERSKICH

W. Moczydłowskiego

przy ulicy Nowo-Senatorskiej pod Nr. 3,
obok Hotelu Bzyskiego,

POLECA:

Znaczny wybór gotowej biżuterii z własnej fabryki, co daje łatwość do zmiany starej biżuterii na nową, a jako z pierwszej jakości znacznie taniej.

Obstalunki, reperacje po cenach niskich, najakuratniej się wykończają. 1978

W specjalnym zakładzie dla kobiet

WOJEWÓDZKIEJ, Bracka 12

wykładanych jest 20 rękodzielniczych przedmiotów.

Zbyt wyrobów ułatwia się.

Narzędzia miejscowe.

Od przedmiotu Rs. 5 miesięcznie.

Po ukończeniu kursu wydaje patent.

Przy zakładzie są pracownice: sukien, kapeluszy i smuklerszczyzny. 2024

DLA UCZNI

Mundury, Bluzy i Szyniele. Wielki wybór. Ceny niskie
W MAGAZYNIE

KONSTANTEGO JAKIMOWICZA

Miodowa Nr. 12, wprost Sądu Okręgowego.

1700

OGŁOSZENIA DROBNE.

Posady i prace.

Panny kompletnie uzdolnione do stani-ków z płacą po rs. 25 miesięcznie oraz panna do upinania, potrzebne do pracowni sukien Bełcarskiej. Aleksandrya Nr. 23. 1992

Kaucjonowane biuro nauczycielskie W. Max, Warszawa, Kotzebue 2, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki i beny. 1684

Potrzebna jest panna do robót włócz-kowych. Złota 89, m. 27. 2018

Potrzebne są panny udatne do sukien i do nauki. Nowogrodzka 81. Ciszewska 2028

Kupno i Sprzedaż.

Do głównego Składu Dywanów Gielżyńskiego Piotra każdodziennie przy-bywa dużo nowości z Paryża i fabryk krajo-wych—dawniejsze desenie sprzedaje po zniżonej cenie p. p. Handlującym rabat, Mar-szałkowska Nr. 137. 29

Bielskie, okulary i rajsczajgi naj-Blepszego gatunku, 35% taniej w ma-gazynie Optyczne - Chirurgicznemu Juliana Drebera, Szpitalna 6. Niezależnie od 50 kop. Obstalunki z prowincji wysyłam za zaliczeniem. 1476

Papiery rysunkowe, kalka, cyrkle poleca I. Wadowski i S-ka. Marszałkow-ska 121. 1728

Najtańszej zegarki złote, srebrne, niklo-we i stalowe z dwuletnim poręczeniem u zegarmistrza M. POZZI, Nowy Świat Nr. 81 (róg Chmielnej). Żądającym cenniki wysyłam się franco. 1671

Kartofle Komorowskie Ameryka-ny korzec po rs. 1 kop. 40. Łaciaki po rs. 1 k. 60, u rzadcy. Królewska Nr. 39. 2003

Mechanik K. Kesinski, ul. Świe-tokrzyska 11, filia Dzia 20, sprzedaje maszyny do pończoch i do szycia, oraz przy-muje takowe do reperacji, ceny umiarko-wane, gwarancja dwuletnia. 1775

Albumy i ramki do fotografii, wybór wielki. Marszałkowska 121. I. Wadow-ski i S-ka. 1789

Możliwie tanio do wynajęcia karety i landa. Ulica Nowogrodzka Nr. 8, róg Kruczej. 1681

Wyszedł z druku pierwszy zeszyt
„ENCYKLOPEDYI HUMORU”
i zawiera utwory: Asnyka, Kaczkow-skiego, Kochanowskiego, Kochowskie-go, Mickiewicza, Morawskiego, Re-żewskiego, Wujka, Żeglińskiego; Bra-ziera, Grimma, Girardin, Saphira, We-bera.
Opłata na całe dzieło wynosi rs. 7; nadebrać można także częściowo po rs. 2, w takim razie jednak całe dzieło kosztować będzie rs. 8. Zeszyt kop. 15. Adres administracji: Nie-cała 12, drukarnia A. Pawłowskiego, Warszawa. 2025

CEMENT

Angielski, Niemiecki, krajowy „Grodzień” i „Wysoka” Ogólna ognioodporność i siła. Angielska i krajowa po cenach niskich, na składzie u firmy

Z. A. KRAJEWSKI

Kantor, Bielańska 9 (Hotel Paryski)
Telefonu 88. 1909

Węgla wyborowe najtańszej Jerozolim-ska Nr. 83. W. Zieliński. 2017

Sklep spożywczy do sprzedania. Ulica Chmielna Nr. 85. 2022

Flanels, Barchany na łokcie i ar-szyny, chustki ciepłe Bajowe, Kołdry Śla-wuckie, włóczkowe wyroby, franki, hafty, ciepłe trykotowe Jersey. Powyższe artykuły sprzedaje po bardzo przystępnych cenach Skład Bielejny Teofil Fuka, Senatorska 26, w podwórzu, sklep wprost bramy na parte-rze. 9502-2001

Fabryka rękawiczek firma F. Ka-wery, Szpitalna Nr. 1, poleca rękawiczki po cenach bardzo niskich, a mianowicie: Dam-skie kolorowe lub czarne z wyszyciem na 4 guz. 80 kop., na 5 guz. 90 kop., na 6 guz. rs. 1. Męskie spacerowe z wyszyciem na 2 bu-tony 85 kop., zamszowe 95 kop.; o dobroci i fasonie Sz. publiczność przekona się na miej-scu. F. Kawery. 1921

Sukienki dziecięce trykotowe po rs. 2 k. 25, szlafroki ciepłe rs. 4. 25,—matiné bajowe, flanelowe szlafroczki strojne. Sena-torska 26, Fabryka bielizny Teofil Fuka. 9507-2002

Wódek: Jankowskiego, Jezioro i Kosze-wa lewa po cenach fabrycznych w handlu win i Towarów kol. L. Bieleckiego. Zienna Nr. 1. Róg Chmielnej. 2006

Adres zupełnej wyprzedaży Sukien (od Rubli osmii), Szlafroków (od rubli dwóch), Meble staroświeckie, Lustra, Szafy sklepowe dębowe, kontuar z marmurowym blatem, różne drobniaki. Miodowa 8, Magazyn Micha-liny. 9548-2008

Doniesienia rozmaite.

Drzeworytnia, Stemple kanczuko-we i elastyczne na butelki, Napiły metalowe po cenach niskich wykonywa fabryka A. Zajkowskiego i W. Bojarskiego. Tłomackie Nr. 15. 1685

Odciski i stwardnienia skóry niszczy w zupełności płyn „Arago” wypr-bowany już i uznany za bardzo skuteczny. St. Gór-ski. Tłomackie Nr. 13. 1918

Zakład stolarski Ferdynanda Braun, Leszno Nr. 20, obok kościoła ewangel. reform. w Warszawie. Przyjmuje wszelkie obstalunki w zakres stolarstwa wchodzące—po cenach umiarkowanych. 2026

Fotografie pospieszne we 2 godzin, pa-miatkowe obcych, zmarłych, pomniki, wyroby fabryczne, w zakładzie, także na miarę, oraz zwyczajne pięknie wykończa-ne, najtańszej wykonywa zakład Fr. Kulew-skiego. Chłodna 12. 2027

K. doktor: Henryk Perzynski.